

Stavby v Órče jsou podivnou syntézou tradiční hinduistické architektury a muslimského slohu, který přinesli do Indie perští umělci a jenž dal později osobitý šarm slavnému Tádž Mahalu. Všechny paláce mají složitý půdorys a uvnitř připomínají bludiště. Jsou stejně mohutné jako stavby mughalské, ale méně strohé. Nekonečná spleť zdobených altánků, baňatých věžiček a okýnek zastíněných kamennou mříží ohromí dokonalou propracovaností každého detailu.

Stavitelé Órčy pamatovali i na pohodlí slonů, velbloudů a dalších hospodářských zvířat. Klenuté stáje byly prostorné, světlé a vzdušné. Dnešním chudým obyvatelům vesnice, kteří žijí v malých temných chatrčích, se po podobném přepychu ani nezdá.

Celkem stojí v Órče trosky tři zámků. Největší budovou je Rádž Mahal, kde se uchovalo několik vzácných nástěnných maleb s náboženskou tematikou. Ze všech paláců je nádherný výhled do kraje.

Bundélové spoléhali nejen na svou silnou armádu, ale i na přízeň bohů. V okolí paláců nechali postavit desítky chrámů – snad se báli, aby nezapomněli na žádného boha z početného hinduistického panteonu. Z některých svatyní zbyly už jen zchátralé věže trčící z džungle. Mnoho jich však dodnes přitahuje zbožné poutníky z celé země. Největší obřady se konají pravidelně za úplňku ve svatostánku zasvěceném bohu Rámovi.

Statečný princ

Opuštěné paláce v Órče obestírá mnoho pověstí. Hrdiny příběhů jsou bývalí rádžové, kteří jistou dobu psali spolu s Velkými Mughaly dějiny Indie. Vypráví se o jejich válečných triumfech a pohádkovém bohatství. Oslavováni jsou často také jejich odvážné a lstivé manželky. V těžkých dobách, kdy Órču obléhala nepřátelská muslimská vojska, dokázaly prý tyto ženy cizí vojevůdce obloudit a zažehnat nebezpečí.

Nejznámější pověst však vypráví o mladém nešťastném princí, který byl zamilován do krásné rání – manželky vládce, který byl

Staré hinduistické chrámy přitahují do Órčy poutníky a svaté muže z celé země.

O kráse a statečnosti královen z Órčy vypráví mnoho pověstí.

zároveň jeho bratrem. Ten o této tajné lásce něco tušil a nesmírně žárlil. K odhalení nevěry své ženy se rozhodl zvolit lest. Nečekaně se vrátil z daleké cesty, aby mohl manželku přistihnout s milencem. Usvědčit se mu ji ale nepodařilo. Královna totiž během jeho nepřítomnosti slib věrnosti neporušila. Přesto manželce poručil přichystat jídlo, dát do něj jed a předložit je bratrovi. Poslechla, ale svého milence tajně varovala. Ten však neutekl, aby se zachránil, jak mu radila. Rozhodl se otrávený pokrm sníst. Tím prokázal královně nevinu a zachránil její čest.

Statečný princ je v Órče dodnes uctíván. Postavili mu zde dokonce pomník a místní umělci stále vyrábějí malé bronzové sošky hrdiny, který pro čest a lásku své milé neváhal obětovat život.

Neurození nájemníci

Asi 80 kilometrů od Órčy leží při železniční trati z Džánsi do Ágry nevelká osada Datia, u níž nalez-

neme další pozoruhodnou skupinu chátrajících zámků. Kdysi si zde nechal postavit své vedlejší sídlo rádža Bír Singh Déo, ale nikdy v něm nebydlel. Vzbouřil se totiž proti mocnému císaři Šáh-džahanovi, který právě nastoupil na trůn. Ale špatně připravené povstání bylo rychle rozdrčeno a rádža přišel navždy o své bohatství a moc. Do nového paláce nikdy ani nevstoupil.

Tak se stalo, že rezidence v Datii zůstala od samého začátku pustá a prázdná. Nájemníky dostala až o mnoho století později. Bylo to krátce po vzniku samostatné Indie v roce 1947, když se v jejích okázalých halách usadily stovky ubohých hinduistických uprchlíků z Pákistánu.

Dnes už patří palác zas jen sovám a netopýrům. Lidé z blízké vesnice do něj jen zřídka kdy vkročí, neboť věří, že v jeho pavučinami ověšených síních rejčí zlé duchové. ■

ZDENĚK MICKA

Foto: autor

Jak se tam dostat

Výchozím bodem k návštěvě obou míst je Džánsi, kam z Ágry dojedete vlakem za 4 hod. K dopravě do 18 km vzdálené Órčy lze použít taxi (10 eur) nebo motorovou rikšu (2 eura). Do 50 km vzdálené obce Datia můžete dojet vlakem (1 – 2 eura). Vydáte-li se z Ágry do Órčy na jednodenní výlet pronajmým autem s anglicky mluvícím průvodcem, počítejte s cenou od 80 eur.

Órča je nejkrásnější během letního období dešťů, kdy je okolní džungle svěže zelená a plná květů. Nemáte-li rádi vedro, vydejte se sem na podzim. Největší vedra panují v Órče koncem jara.

Kde se ubytovat

V Džánsi naleznete množství hotelů všech kategorií. Jednoduchý dvoulůžkový pokoj se spol. WC a koupelnou pořídíte za 5 až 10 eur, čistý dvoulůžkový pokoj s klimatizací a vlastní koupelnou od 20 eur. Několik hotelů a společných ubytoven je i přímo v Órče a Datii. Pokud si příliš nezakládáte na hygieně, můžete v některých místních chrámech přespat zdarma spolu s domorodými poutníky.

Bída dnešních obyvatel Órčy ostře kontrastuje s velkolepostí dávno opuštěných paláců.

IN magazín Hospodářských novin • Šéfredaktor listu: Petr Šimůnek • **IN magazín:** Tomáš Wehle (vedení), Libor Ševčík, Tereza Hromádková, Kateřina Hovorková, Eva Petrová (grafika)
Redakce: Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, **mail:** in.hn@economia.cz, **telefon:** 233 073 071, **fax:** 233 072 060 • **Příjem inzerce:** Inzertní oddělení Economia a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, **telefon:** 233 071 782 • **Tisk:** Moraviapress, a. s., Brěclav • **Samostatně neprodejný**